

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΚΑΙ 2023

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1.012 MW ΤΗΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ “NERHESH LIMITED” ΣΤΑ ΚΟΝΙΑ, ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ»
ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΑΙΤ.: ΠΑΦ/00670/2022

(Αρ. Φακ.:02.10.011.005.001.150)

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια των Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 και 2023, η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Αιτ. ΠΑΦ/00670/2022 και ημερομηνία 5.9.2022) για αξιολόγηση.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια παρουσίαση στις 6/12/2022 με δημοσίευση ανακοίνωσης σε δύο καθημερινής κυκλοφορίας εφημερίδες, για την κατάθεση της υπό ετοιμασία ΜΕΕΠ στο Κοινοτικό Συμβούλιο Κοινιών, καθώς και για την ανάρτηση της στην ιστοσελίδα της εταιρείας Aeoliki Ltd για ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κοινού με σκοπό την υποβολή σχολίων.

Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξέτασε το Έργο σε συνεδρία της στις 12.9.2023 όπου και αξιολογήθηκε.

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και τη ΜΕΕΠ ετοιμάστηκε η Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου, ισχύος 1,012 MW, ιδιοκτησία της εταιρείας «NEPHESE LTD», εντός των διοικητικών ορίων του Κοινοτικού Συμβουλίου Κονιών.

2.1. Περιγραφή του έργου

Τα Φωτοβολταϊκά (Φ/Β) πλαίσια θα τοποθετηθούν σε συστοιχίες με προσανατολισμό προς το νότο, με κλίση 25° έως 35°, για μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας τους. Η θεμελίωση για την τοποθέτηση βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων θα επιτευχθεί με πασσαλόμπτυξη.

Συνολικά, θα τοποθετηθούν 2250 πλαίσια φωτοβολταϊκών. Θα τοποθετηθεί περίφραξη και θα εγκατασταθεί κατάλληλο σύστημα ασφαλείας. Οι εργασίες κατασκευής αναμένεται να διαρκέσουν περίπου έξι εβδομάδες. Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, το προτεινόμενο έργο περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποδομές / εξοπλισμό:

- 2250 φωτοβολταϊκών πλαισίων ισχύος 450 watt, έκαστο, τα οποία θα εδράζονται σε μονοπάσσαλο μονοαξονικό σύστημα στήριξης,
- 10 μετατροπείς (inverters) για τη μετατροπή του συνεχούς ηλεκτρικού ρεύματος (DC) που θα παράγεται σε εναλλασσόμενο (AC),
- 2 μετασχηματιστές χαμηλής / μέσης τάσης (405 V /20kV)
- καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος και άλλες ηλεκτρικές εγκαταστάσεις,
- σύστημα αντικεραυνικής προστασίας,
- συστήματα ασφαλείας και παρακολούθησης,
- μεταλλική περίφραξη / καγκελόπορτα εισόδου.
- εξοπλισμό διασύνδεσης με το δίκτυο Α.Η.Κ.,
- υποστατικό με εμβαδόν 38,5 m² το οποίο θα αποτελείται από τον υποσταθμό της ΑΗΚ και τον χώρο στον οποίο θα τοποθετηθούν οι μετρητές για τον εξοπλισμό χαμηλής τάσης που θα συνδεθεί με το δίκτυο της ΑΗΚ.

Οι εγκαταστάσεις του προτεινόμενου έργου θα κατασκευαστούν από υλικά όπως μέταλλα, μπετόν κ.τ.λ.. Κατά το στάδιο κατασκευής, θα πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες εργασίες:

- Χωματουργικά έργα διαμόρφωσης του χώρου, εξομάλυνση αναγλύφου και συμπίεση εδάφους,
- τοποθέτηση των βάσεων φωτοβολταϊκών πινάκων ,
- τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών πλαισίων,
- εγκατάσταση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων,
- μεταλλική περίφραξη του χώρου,
- έλεγχος λειτουργίας και δοκιμών αποδοχής του έργου και
- διασύνδεση με το δίκτυο ΑΗΚ.

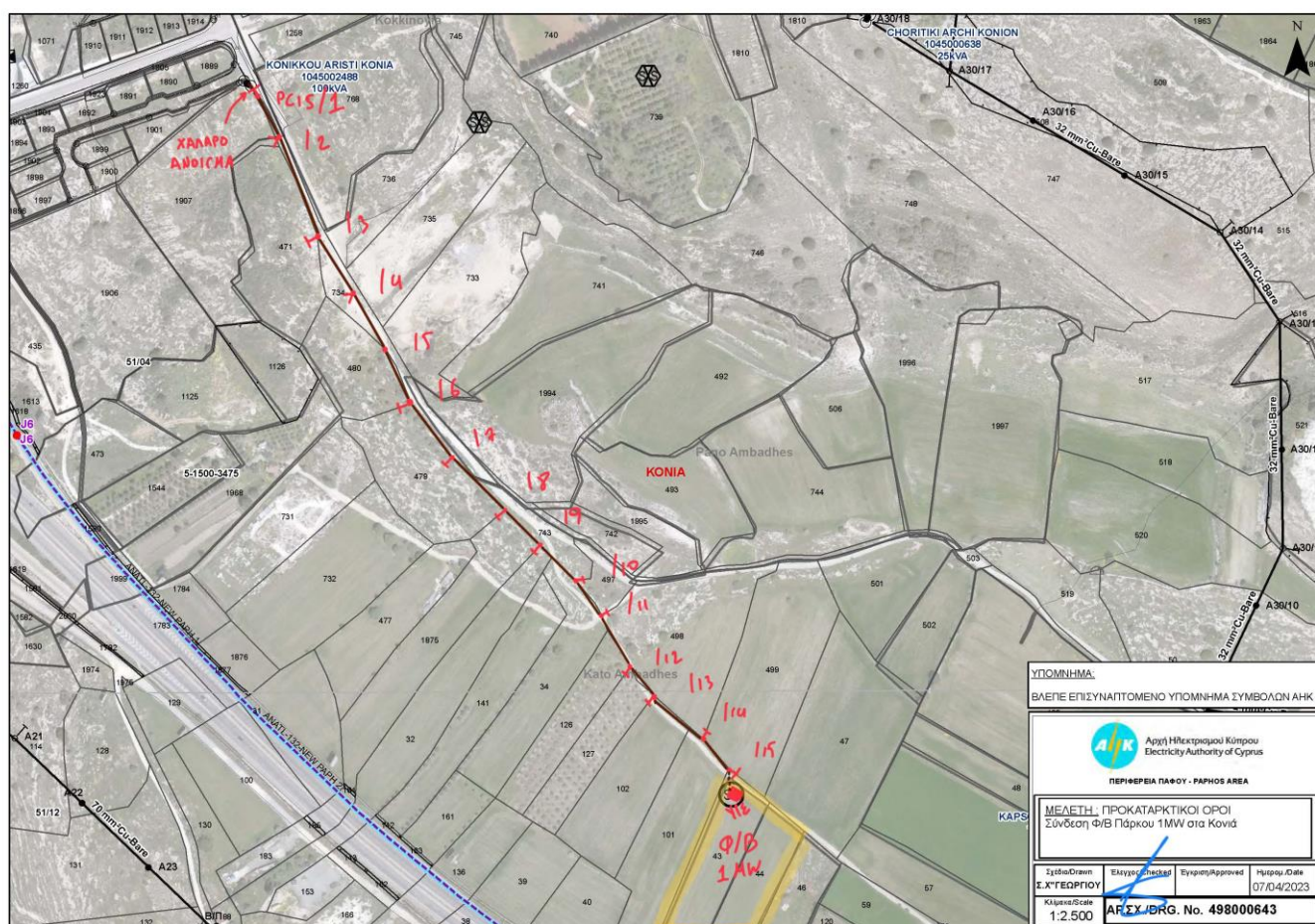
Η κατασκευή του φωτοβολταϊκού πάρκου απαιτεί αρχικά τη διαμόρφωση και οριοθέτηση του χώρου του έργου. Οι χωματουργικές εργασίες που θα υλοποιηθούν θα είναι περιορισμένης έκτασης και θα επικεντρώνονται κυρίως σε επιφανειακές εκσκαφές, οι οποίες μετά την τοποθέτηση των μεταλλικών βάσεων θα επιχωματώνονται, ώστε να υπάρξει πλήρης αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου.

Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου αναμένεται ότι θα προκύψουν στερεά απόβλητα από εκσκαφές και κατασκευές, καθώς και απόβλητα αστικού τύπου από τους εργαζόμενους.

Ο σχεδιασμός του έργου όπως επίσης και η ενδεικτική (προκαταρκτική) θέση του υποσταθμού διασύνδεσης του φωτοβολταϊκού πάρκου με το Δίκτυο Διανομής της ΑΗΚ συμπεριλαμβάνονται στη ΜΕΕΠ και στο χωροταξικό σχέδιο του έργου που υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή.

Το Φ/Β πάρκο θα διασυνδεθεί στο Δίκτυο Διανομής (Μέσης Τάσης) της ΑΗΚ. Η όδευση των καλωδίων, το μήκος αυτών, καθώς επίσης και ο τρόπος διασύνδεσης του έργου με το Δίκτυο Διανομής της ΑΗΚ αποτελεί αρμοδιότητα της ΑΗΚ. Τα εν λόγω στοιχεία θα είναι διαθέσιμα εφόσον εκδοθούν οι Όροι Διασύνδεσης. Ωστόσο, με βάση τους προκαταρκτικούς όρους σύνδεσης του έργου που δόθηκαν από την ΑΗΚ στον κύριο του έργου, φαίνεται ότι η όδευση των καλωδίων σύνδεσης θα είναι παράλληλη με τον αυτοκινητόδρομο Πάφου-Λεμεσού (Εικόνα 1).

Εικόνα 1: Σχέδιο Προκαταρκτικών Όρων ΑΗΚ σύνδεσης του έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ

2.2.Χωροθέτηση του έργου

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) χωροθετείται εντός των τεμαχίων Αρ.43&44, Φ/Σχ.: 51/12, στην Κοινότητα Κονιών της Επαρχίας Πάφου και εμπίπτει εντός πολεοδομικής ζώνης Γα4–Αγροτική Ζώνη. Το συνολικό εμβαδόν των τεμαχίων είναι με 21405 m² εκ των οποίων θα χρησιμοποιηθούν τα 11976 m².

Το ΠΕ χωροθετείται στα όρια της Κοινότητας Κονιών. Το τεμάχιο στο οποίο θα κατασκευαστεί εφάπτεται δημόσιου δρόμου και διαθέτει πρόσβαση από τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού – Πάφου.

Γνωμοδότηση «Κατασκευή και Λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 1.012 MW της εταιρείας NEPHESH LIMITED στα Κονιά, της Επαρχίας Πάφου» με Αρ.Αιτ.ΠΑΦ/00670/2022.

Τα όρια του έργου απέχουν περίπου 250 m από τα όρια της πλησιέστερης οικιστικής ζώνης (Κα9) η οποία ανήκει στο Δήμο Γεροσκήπου. Η πλησιέστερη κατοικία απέχει περίπου 230 m από τα όρια του έργου, ενώ εντός του τεμαχίου υπάρχει μεμονωμένη κατοικία.

Τόσο η ΑΠΜ όσο και η ΕΠΜ δεν υπάγεται στο δίκτυο Natura 2000. Η πλησιέστερη περιοχή Natura 2000 στην περιοχή του έργου είναι η Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Κοιλιάδα Έζουσας - CY4000021» και «Εκβολές Ποταμών Έζουσας, Ξερού και Διαρίζου - CY4000018» όπως ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Οι περιοχές αυτές βρίσκονται σε απόσταση 2,8 km ανατολικά και 3,8 km νοτιοανατολικά από το έργο, αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, εντός της ΕΠΜ σε απόσταση περίπου 1,4 Km βρίσκεται σε τρεις καταγεγραμμένες θέσεις, το φυτό του Κόκκινου Βιβλίου της Κύπρου, *Alyssum akamasicum*. Το είδος έχει χαρακτηριστεί από το IUCN ως «Εύτρωτο» ενώ βρίσκεται και στο Παράρτημα I της Συνθήκης της Βέρνης για αυστηρώς προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας.

Η ΑΠΜ δεν αποτελεί πέρασμα μεταναστευτικών πουλιών όμως ένα μικρό τμήμα της έμμεσης περιοχής μελέτης στη δυτική πλευρά, εμπίπτει σε διάδρομο αποδημητικών πτηνών.

Επίσης, σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων με Αρ.Φακ.02.10.005.003 ημερομηνίας 18.10.2023 που απέστειλε κατά την περιβαλλοντική αξιολόγηση της ΜΕΕΠ, ανέφερε ότι μέρος των τεμαχίων του έργου εμπίπτει εντός Ζώνης III προστασίας γεώτρησης πόσιμου νερού με υδρολογικό αριθμό 39/51 και ότι σύμφωνα με τη Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής ημερομηνίας 21.2.2022 σχετικά με τη χωροθέτηση των έργων ΑΠΕ, οι ζώνες προστασίας γεωτρήσεων ύδρευσης αποτελούν περιοχές αποκλεισμού. Εντούτοις, το εν λόγω Τμήμα αναφέρει ότι δε φέρει ένσταση για το έργο, υπό όρους, καθώς σύμφωνα με τον προτεινόμενο χωροταξικό σχεδιασμό (i) τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα τοποθετηθούν εκτός της Ζώνης III προστασίας της εν λόγω γεώτρησης και (ii) τα τεμάχια του έργου δεν επηρεάζονται από εγγεγραμμένα υδατορέματα αφού σύμφωνα με τον προτεινόμενο χωροταξικό σχεδιασμό το εγγεγραμμένο υδατόρεμα στο νοτιοδυτικό σύνορο του τεμαχίου με αρ.44 δεν επηρεάζει την προτεινόμενη ανάπτυξη.

Επισυνάπτεται χωροταξικό σχέδιο, ως **Παράρτημα I**.

Το προτεινόμενο έργο θα λειτουργήσει ως ανεξάρτητη μονάδα ηλεκτροπαραγωγής και θα αποτελείται από 2250 πολυκρυσταλλικού τύπου Φ/Β πλαίσια με δυναμικότητα 450 W έκαστο και τα οποία ικανοποιούν τις απαιτήσεις RoHS, OHSAS 18001:2007, REACH SVHC-201.

Το ελάχιστο ύψος στο χαμηλό σημείο των πλαισίων θα είναι 480 mm και η απόσταση μεταξύ των γραμμών ενώ το μέγιστο ύψος της βάσης επί της οποίας θα τοποθετηθούν τα Φ/Β πλαίσια θα είναι 1250 mm. Το βάθος των πασσάλων εντός του εδάφους θα είναι 1600 mm.

2.3. Καταγραφές Χλωρίδας

Για την καταγραφή των ειδών χλωρίδας έγινε μόνο μια σειρά από δειγματοληψίες στις αρχές Ιουλίου του 2021, λόγω περιορισμένου χρόνου. Συνολικά, καταγράφηκαν τα είδη σε 10 σημεία εντός του τεμαχίου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της απλής τυχαίας δειγματοληψίας, με δειγματοληπτική επιφάνεια 1m² x 1m².

Σε γενικές γραμμές το βιολογικό περιβάλλον της περιοχής χαρακτηρίζεται ως υποβαθμισμένο, λόγω των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, της εκτεταμένης γεωργίας, της εντατικής κτηνοτροφικής δραστηριότητας, με μεμονωμένη παρουσία ειδών χλωρίδας και πανίδας. Σε καθορισμένες περιοχές, υπάρχουν εκτάσεις με γεωργικές καλλιέργειες που Γνωμοδότηση «Κατασκευή και Λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 1.012 MW της εταιρείας NEPHESH LIMITED στα Κονιά, της Επαρχίας Πάφου» με Αρ.Αιτ.ΠΑΦ/00670/2022.

χαρακτηρίζονται από μονοκαλλιέργειες, αρδευόμενες ή ξηρικές, και η διατήρηση όπως βασίζεται στην ανθρωπογενή υποστήριξη.

Εντός των τεμαχίων το περιβάλλον επίσης χαρακτηρίζεται ως υποβαθμισμένο. Κατά τη δειγματοληψία υπήρχε ενεργή καλλιέργεια και έντονη παρουσία χλωρίδας που εντοπίζεται σε περιοχές με έντονη ανθρωπίνη επιρροή.

Στην άμεση περιοχή μελέτης δεν καταγράφηκαν ενδημικά είδη, εισβλητικά-χωροκατακτητικά είδη, είδη του Κόκκινου Βιβλίου της Κύπρου ή που προστατεύονται από την Εθνική Νομοθεσία. Τα πλείστα είδη που αναφέρονται είναι γηγενή και είναι ευρείας κατανομής στην Κύπρο. Στο τεμάχιο δεν εντοπίζεται δενδρώδης ή θαμνώδης βλάστηση. Η βλάστηση αποτελείται κυρίως από αγρωστώδη (κριθάρι, άγρια βρόμη) αφού πρόκειται για μονοκαλλιέργεια σιτηρών.

2.4. Καταγραφές Πτηνών

Στα πλαίσια της ΜΕΕΠ, έγιναν οκτώ (8) επιτόπιες καταγραφές της χλωρίδας και πτηνοπανίδας κατά την χρονική περίοδο από 1η Ιουνίου μέχρι 8η Οκτωβρίου του 2022. Επτά από τις παρακολουθήσεις πραγματοποιήθηκαν νωρίς το πρωί, ενώ η μία πραγματοποιήθηκε το βράδυ. Αυτό έγινε για να μεγιστοποιηθεί ο αριθμός των ειδών που παρατηρήθηκαν, καθώς τείνουν να είναι πιο δραστήρια κατά τη διάρκεια αυτών των περιόδων.

Κατά τη διάρκεια της γραμμικής διαδρομής πτηνοπαρακολούθησης καταγράφηκε κάθε είδος που παρατηρήθηκε ή ακούστηκε σε ακτίνα 300 μέτρων από την περιοχή. Η διαδρομή που ακολουθήθηκε αποσκοπούσε στην κάλυψη της μέγιστης δυνατής έκτασης του οικοπέδου.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το "Bird Monitoring Methods" Gilbert *et al* 1998, με καταγραφή όλων των ειδών σε ένα φύλλο με σημειώσεις σχετικά με το αν παρατηρήθηκαν εντός ή εκτός της περιοχής.

Για τα αποτελέσματα, καταγράφηκε ο αριθμός των ατόμων κάθε είδους, ώστε να εκτιμηθεί η ποικιλία των ειδών και να εξακριβωθούν τα είδη που χρησιμοποιούν την περιοχή.

Στο πλαίσιο των πτηνοπαρατηρήσεων καταγράφηκαν συνολικά δεκαεπτά διαφορετικά είδη πουλιών. Τα είδη που καταγράφηκαν περιλάμβαναν τέσσερα είδη προτεραιότητας διατήρησης (είδη που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως Ευρωπαϊκά Πουλιά που με ανησυχία για τη διατήρησή τους από την BirdLife International) και δύο είδη που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας 2009/147/EK της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Πουλιά.

Το *Oenanthe cyprica* που παρατηρήθηκε και ακούστηκε στο κοντινό δέντρο και το *Burhinus oedicephalus* που παρατηρήθηκε και ακούστηκε στα γειτονικά τεμάχια, ωστόσο καταγράφηκαν μόνο σε μία περίπτωση, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν μόνιμοι κάτοικοι και απλώς περαστικά.

Παρόλο που η περιοχή παρουσιάζει σημαντική "κίνηση" πουλιών το πρωί, τα οποία χρησιμοποιούν τον αυτοκινητόδρομο ως σημείο αναφοράς πλοήγησης, η συντριπτική πλειοψηφία πετάει πάνω ή κοντά στην περιοχή επειδή βρίσκεται στη διαδρομή προς τον τελικό τους προορισμό. Πολύ μικρή δραστηριότητα πουλιών καταγράφηκε στην άμεση περιοχή μελέτης.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το Έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το Έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο και κατά τη φάση της λειτουργίας του έργου αναμένονται επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, οι οποίες μπορεί να προκληθούν στην εγγύτερη και στην ευρύτερη περιοχή.

3.1. Αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά το στάδιο της κατασκευής του έργου

Οι επιπτώσεις κατά τη φάση κατασκευής του έργου μπορεί να προκληθούν από τους πιο κάτω παράγοντες:

- Ρύπανση του εδάφους από πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών ή και επικίνδυνων αποβλήτων (μεταχειρισμένα μηχανέλαια) και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων.
- Ρύπανση του εδάφους από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών.
- Συμπύεση του εδάφους, λόγω της χρήσης βαρέων οχημάτων ή εξοπλισμού.
- Σφράγιση του εδάφους μικρής έκτασης από την κατασκευή των απαιτούμενων υποδομών του προτεινόμενου έργου.
- Επιπτώσεις στο έδαφος, κατά τη διαμόρφωση του χώρου και τη διεξαγωγή χωματουργικών εργασιών.
- Ρύπανσης του εδάφους και των υδάτινων πόρων από ατύχημα ή πιθανή διαρροή μηχανελαίων / υγρών καυσίμων, από τα μηχανήματα/οχήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο εργοτάξιο.
- Ρύπανση των υδάτων λόγω υψηλών συγκεντρώσεων αιωρούμενων στερεών από τις χωματουργικές εργασίες και τη μετακίνηση του εδάφους.
- Ρύπανση των υδάτων από υδρογονάνθρακες και βαρέα μέταλλα από πιθανές απορρίψεις ή διαρροές πετρελαιοειδών, καυσίμων, λιπαντικών ή άλλων χημικών ουσιών.
- Αλλοίωση της ποιότητας του αέρα στην άμεση περιοχή του έργου από εκπομπές αέριων ρύπων (καυσαέρια και αιωρούμενα σωματίδια) από τη διακίνηση βαρέων οχημάτων, τη λειτουργία διαφόρων μηχανημάτων, τη φορτοεκφόρτωση αδρανών υλικών, την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών και την αποθήκευση αποβλήτων και πρώτων υλών.
- Προσωρινός επηρεασμός της οδικής κυκλοφορίας, λόγω της διακίνησης των βαρέων οχημάτων και των μηχανημάτων του εργοταξίου.
- Πρόκληση υψηλών επιπέδου θορύβου από τη χρήση εκσκαφέα, τη διακίνηση βαρέων οχημάτων, τη λειτουργία διαφόρων μηχανημάτων, καθώς και κατά την διαδικασία εγκατάστασης μεταλλικών πασσάλων στο έδαφος (πασσαλόμπτυξη).
- Προσωρινός επηρεασμός της πανίδας της περιοχής λόγω εκπομπής σκόνης και θορύβου από το εργοτάξιο, με πιθανότητα μετανάστευσης μερικών ειδών στη γύρω περιοχή.
- Κίνδυνος πρόκλησης ατυχημάτων / πυρκαγιάς.

3.2. Επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου

Οι επιπτώσεις που ενδέχεται να προκληθούν κατά τη φάση λειτουργίας του έργου οφείλονται στους πιο κάτω παράγοντες:

- Οπτική όχληση και αλλοίωση του τοπίου από την παρουσία του έργου και τυχόν ανακλάσεις από τα φωτοβολταϊκά πλαίσια.
- Επιπτώσεις, κατά τη διαδικασία αποξήλωσης του έργου, όπως εκπομπή θορύβου και αέριων εκπομπών από οχήματα και μηχανήματα, παραγωγή στερεών αποβλήτων, καθώς και επιπτώσεις στο τοπίο λόγω της παρουσίας του εργοταξίου.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

4.1. Μέτρα που προτείνονται από τον κύριο του έργου για το στάδιο κατασκευής

4.1.1. Προστασία εδάφους, επιφανειακών και υπόγειων νερών:

- Επιλογή θέσης συσσώρευσης των υλικών ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα συμπαράσυρσης των υλικών από επιφανειακές απορροές σε περίπτωση βροχόπτωσης.
- Αποφυγή των άσκοπων μετακινήσεων και επανατοποθετήσεων των χωμάτων εκσκαφής και των άσκοπων μετακινήσεων των μηχανημάτων και προσωπικού μέσα και γύρω από τον χώρο των εργοταξίων.
- Μείωση της ταχύτητας με την οποία θα κινούνται τα οχήματα επί χωμάτων επιφανειών εντός του εργοταξίου.
- Κάλυψη των φορτίων των οχημάτων που μεταφέρουν χώμα ή άλλα δομικά υλικά (άμμος, χαλίκια, κτλ.) με κατάλληλα καλύμματα, για περιορισμό όπως διασποράς της σκόνης.
- Τα μηχανήματα κατασκευής να σταθμεύουν μακριά από τα επιφανειακά νερά.
- Οι χώροι τοποθέτησης μηχανολογικού εξοπλισμού να είναι εξοπλισμένοι με συστήματα συλλογής διαρροών λιπαντικών και καυσίμων.
- Οι περιοχές αποθήκευσης και ανεφοδιασμού καυσίμων και λιπαντικών να χωροθετηθούν μακριά από κύριους άξονες αποστράγγισης επιφανειακών υδάτων.
- Τα εργοτάξια κατασκευής να είναι εξοπλισμένα με κατάλληλο εξοπλισμό αντιμετώπισης περιστατικών διαρροής λιπαντικών και αποκατάστασης ρύπανσης.
- Το προσωπικό των εργοταξίων θα λάβει την κατάλληλη εκπαίδευση για την αντιμετώπιση ατυχημάτων διαρροής πετρελαιοειδών.
- Διάθεση των αποβλήτων κατασκευής σε αδειοδοτημένους χώρους.
- Αποθήκευση των χημικών υγρών αποβλήτων (πετρελαιοειδή, μηχανέλαια, καθαριστικά, λάδια, κτλ.) σε καθορισμένους και κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους που να διαθέτουν λεκάνες συγκράτησης διαρροών.
- Η διαχείριση των αποβλήτων να γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων.

4.1.2. Προστασία της ατμόσφαιρας

- Χρήση (όπου απαιτείται) καταλυτικών μετατροπένων.
- Χρήσης καυσίμων χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο.
- Συντήρηση του εξοπλισμού ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργία του σύμφωνα με τις προδιαγραφές των κατασκευαστών.
- Διακοπή λειτουργίας του εξοπλισμού όταν δεν θα χρησιμοποιείται για μεγάλο χρονικό διάστημα, ώστε να περιοριστούν οι εκπομπές από την άσκοπη λειτουργία του.
- Τακτικός καθαρισμός και διαβροχή του εδάφους των εργοταξίων και των σωρών αποθήκευσης αδρανών υλικών.

- Κάλυψη των σωρών αποθήκευσης αδρανών υλικών με κατάλληλα καλύμματα.

4.1.3. Προστασία του τοπίου

- Χρήση κατάλληλης περιφράξης για τα εργοτάξια
- Απομάκρυνση των εργοταξίων μετά την ολοκλήρωση των εργασιών.

4.1.4. Προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος

- Σωστός προγραμματισμός και σχεδιασμός των εργασιών και των δρομολογίων των οχημάτων μεταφοράς υλικών κατασκευής.

4.1.4. Προστασία του ακουστικού περιβάλλοντος

- Παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου με μηχανήματα ηχομετρίας στις ευαίσθητες περιοχές.
- Ο εργολάβος να εκπαιδεύσει το προσωπικό ώστε να ακολουθούνται καλές πρακτικές διαχείρισης του έργου (good engineering practice).
- Να αποφεύγεται θόρυβος από αχρειαστές ενέργειες.
- Τοποθέτηση ηχοπετασμάτων γύρω από θορυβώδη μηχανήματα.
- Χρήση σιγαστήρων όπου δύνανται.
- Τακτική συντήρηση εξοπλισμού.

4.2. Μέτρα που προτείνονται από τον κύριο του έργου για το στάδιο λειτουργίας

Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε για το έργο, δεν αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις κατά τη λειτουργία του και ως εκ τούτου στη ΜΕΕΠ δεν προτείνονται μέτρα μετριασμού. Ωστόσο, αναμένονται θετικές επιπτώσεις όπως:

- Υποκατάσταση μέρους της ηλεκτροπαραγωγής της ΑΗΚ από συμβατικά καύσιμα.
- Μείωση της εξάρτησης της ηλεκτροπαραγωγής από την εισαγωγή καυσίμων.
- Μείωση των αερίων εκπομπών CO₂, SO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2.5}, κλπ.
- Ασφαλής και οικονομικότερος ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας
- Λιγότερες απαιτούμενες συνοδευτικές υπηρεσίες και έργα υποδομής.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι το προτεινόμενο έργο βρίσκεται σε μεγάλη απόσταση από την πλησιέστερη προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου Natura 2000.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου (ΜΕΕΠ), τα συμπληρωματικά στοιχεία, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής, των εμπλεκόμενων τμημάτων και της Τοπικής Αρχής. Η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους πιο κάτω όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων, που επισυνάπτεται.

Γνωμοδότηση «Κατασκευή και Λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 1.012 MW της εταιρείας NEPHESH LIMITED στα Κονιά, της Επαρχίας Πάφου» με Αρ.Αιτ.ΠΑΦ/00670/2022.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Η Γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος όσο και η ισχύς της πολεοδομικής ή άλλης άδειας, νοουμένου ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί, δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

Δρ. Θεοδώρα Ιωάννου
για Αν. Διευθύντρια Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.150
14 Νοεμβρίου, 2023

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1.012 MW ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ “NEPHESH LIMITED” ΣΤΑ ΚΟΝΙΑ, ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ» ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΑΙΤ.: ΠΑΦ/00670/2022.

(Αρ. Φακ.:02.10.011.005.001.150)

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο Νόμος, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια παρουσίαση στις 6/12/2022 με δημοσίευση ανακοίνωσης σε δύο καθημερινής κυκλοφορίας εφημερίδες, για την κατάθεση της υπό αναφορά ΜΕΕΠ, στο Κοινοτικό Συμβούλιο Κονιών, καθώς και για την ανάρτηση της στην ιστοσελίδα της εταιρείας Aeoliki Ltd για ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κοινού με σκοπό την υποβολή σχολίων.

Στα πλαίσια του έργου δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό, σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν οι ακόλουθες απόψεις:

Τμήμα Γεωργίας: Με επιστολή με Αρ. Φακ.: 5.33.005 και ημερομηνίας 19.10.2021, που απέστειλε κατά τη δημόσια διαβούλευση που διενεργήθηκε στα πλαίσια της ΜΕΕΠ, ανέφερε ότι το Τμήμα Γεωργίας μετά την αξιολόγηση των τεμαχίων με αρ.43 και 44 του κτηματικού σχεδίου 51/12 στην Κοινότητα Κονιών, δεν βλέπει με θετική προσέγγιση τη δημιουργία του ΦΒ Πάρκου, αφού τα υπό αναφορά τεμάχια εμπίπτουν σε Γεωργική Ζώνη και Ζώνη Προστασίας και αποτελούν ενιαία συμπαγή γη και από εδαφολογικής άποψης χαρακτηρίζονται μέτριας γονιμότητας.

Οι πιο πάνω απόψεις λήφθηκαν υπόψη ως ακολούθως:

Στη Γνωμοδότηση λήφθηκαν υπόψη οι πιο πάνω απόψεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1.012 MW ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ “NEPHESH LIMITED” ΣΤΑ ΚΟΝΙΑ, ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ» ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΑΙΤ.: ΠΑΦ/00670/2022.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

- 1.1. Σε περίπτωση που η σύνδεση του έργου με το δίκτυο διανομής ηλεκτρισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου γίνει με εναέρια καλώδια πέραν των 1000 m να υποβληθεί Έκθεση Πληροφοριών σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι του 2018 και 2023.
- 1.2. Σε περίπτωση ουσιώδους επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, όπως αυτό περιγράφεται και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας Γνωμοδότησης, ο κύριος του έργου θα πρέπει να έρθει σε επαφή με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εμπίπτουν στους περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 και 2023.
- 1.3. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.
- 1.4. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.5. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.6. Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:
 - Η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.
 - Η αντιμετώπιση και αποκατάσταση τυχόν δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.
- 1.7. Η Περιβαλλοντική Αρχή, διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλει τροποποιήσεις για την εν λόγω Γνωμοδότηση και οποιουσδήποτε όρους κριθεί αναγκαίο, για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 1.8. Μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών (πολεοδομική άδεια, άδεια οικοδομής, κ.α.) και τη λειτουργία της εγκατάστασης, αν παρατηρηθούν επιπρόσθετα περιβαλλοντικά ζητήματα λόγω κατασκευής ή / και λειτουργίας της προτεινόμενης ανάπτυξης που δεν καλύπτονται από τους όρους της παρούσας Γνωμοδότησης, ο κύριος του έργου πρέπει να επανέλθει για επαναξιολόγηση των επιπτώσεων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του Έργου

- 2.1. Όλες οι εργασίες κατασκευής οι οποίες θεωρείται ότι περιλαμβάνουν την εγκατάσταση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και διασύνδεσης του Φ/Β συστήματος με αυτό, να παρακολουθούνται με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα που θα ετοιμάσει και θα τηρεί ο κύριος του έργου.
- 2.2. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος, στα επιφανειακά, παράκτια ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή και το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- 2.3. Το έδαφος να διατηρηθεί ασφράγιστο και ασυμπίεστο ώστε να απορροφά τα όμβρια ύδατα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.4. Το κατάστρωμα των προσβάσεων/ εσωτερικών δρόμων / διαδρόμων και άλλων ελεύθερων επιφανειών, να διαμορφωθεί κατά προτίμηση με υλικά που θα είναι κατά το δυνατό υδατοδιαπερατά για αποφυγή μέγιστης σφράγισης του εδάφους, με βάση και τις "Κατευθυντήριες γραμμές για τις βέλτιστες πρακτικές περιορισμού, μετριασμού ή αντιστάθμισης της σφράγισης του εδάφους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής". **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.5. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον ώστε η πανίδα της περιοχής να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.6. Να γίνει φύτευση/ τοπιοτέχνηση περιμετρικά του χώρου του έργου και καθ' όλο το μήκος του περιφραγμένου χώρου με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών με ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας. Να μην χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη.
- 2.7. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων να γίνει με τη μέθοδο της πασσαλόμπτυξης.
- 2.8. Τα υλικά στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων να είναι ανθεκτικά στο χρόνο και να μην διαβρώνονται.
- 2.9. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια που θα χρησιμοποιηθούν να έχουν ειδική επικάλυψη, ώστε να αποφεύγεται πιθανή διαφυγή νανοσωματιδίων στο περιβάλλον, λόγω διάβρωσης.
- 2.10. Να γίνει προσωρινή περίφραξη του εργοταξίου και οι εργασίες κατασκευής να περιορίζονται εντός του περιφραγμένου χώρου. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετούνται σε σημεία όπου να μην παρεμποδίζουν την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών και να μην προκαλούν όχληση.
- 2.11. Να καταρτιστεί κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.
- 2.12. Ο ιδιοκτήτης του έργου έχει την πλήρη ευθύνη για τη διαχείριση των παραγόμενων Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΚΚ) σύμφωνα με τους των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμούς

του 2023 (Κ.Δ.Π. 112/2023)». Επισυνάπτεται παράρτημα όρων για τήρηση τους, όπου εφαρμόζονται

- 2.13.** Οποιαδήποτε επικίνδυνα ή μη επικίνδυνα απόβλητα από τις κατασκευές (π.χ. αδρανή, μπάζα, μεταχειρισμένα μηχανέλαια, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται ξεχωριστά σε ειδικούς στεγανούς περιέκτες ή/και αποθηκευτικούς χώρους τύπου skip, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους με αδιαπέραστη επιφάνεια. Όλοι οι αποθηκευτικοί χώροι / περιέκτες να φέρουν ευδιάκριτη σήμανση ως προς το περιεχόμενο και τη χωρητικότητα τους.
- 2.14.** Σε περίπτωση προσωρινής αποθήκευσης μπαζών / αδρανών υλικών στο εργοτάξιο, αυτά να καλύπτονται με δικτυωτό πλαστικό πλέγμα ή με πλαστική μονωτική μεμβράνη για την αποφυγή της διασποράς της σκόνης.
- 2.15.** Η αποθήκευση των πρώτων / βοηθητικών υλών να γίνεται σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι να διαθέτουν κατάλληλες διατάξεις ώστε, σε περίπτωση διαρροών, να είναι δυνατή η συλλογή και μετέπειτα διαχείριση τους.
- 2.16.** Στο χώρο του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.
- 2.17.** Να τηρείται σχέδιο δράσης σε περίπτωση διαρροών λόγω ατυχήματος.
- 2.18.** Να γίνει κατάλληλη τοποθέτηση των προσωρινών εγκαταστάσεων υγιεινής (χημικές τουαλέτες), ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον.
- 2.19.** Η ανάπτυξη να υποστηρίζεται από ένα ολοκληρωμένο σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης, με βάση τις υποδείξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- 2.20.** Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου όπως:
- i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
 - ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
 - iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
 - iv. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
 - v. Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
 - vi. Τα μηχανήματα του εργοταξίου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ευαίσθητες αναπτύξεις.
 - vii. Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
 - viii. Να περιορίζονται οι διακινήσεις διαμέσου οικιστικών περιοχών κατά τις ώρες κοινής ησυχίας για την αποφυγή πρόκλησης θορύβου και οχλήσεων.
- 2.21.** Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης, συγκεκριμένα:
- i. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους.
 - ii. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.

- iii. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- iv. Αποφυγή διεξαγωγής χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων και έντονης βροχόπτωσης για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- v. Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort οι σωροί να καλύπτονται με φύλλα πλαστικού.

2.22. Με τον τερματισμό των εργασιών να γίνει απομάκρυνση του εργοταξίου και αποκατάσταση όλων των χώρων.

2.23. Να υιοθετηθούν μέτρα για την αποκατάσταση του τοπίου μετά τις κατασκευαστικές εργασίες, για λόγους αισθητικής και αποφυγής της διάβρωσης του εδάφους.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

3.1. Η πρόσβαση προς το εν λόγω έργο να γίνεται μέσω υφιστάμενου εγγεγραμμένου δρόμου.

3.2. Να γίνει κατάλληλη περίφραξη και σήμανση και να απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να ασφαρίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.

3.3. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του φωτοβολταϊκού συστήματος. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.

3.4. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 668/2004).

3.5. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα από τις εργασίες συντήρησης του εξοπλισμού (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που πιθανόν προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή και από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά εντός των ορίων της ανάπτυξης, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές. Τα δοχεία να αποθηκεύονται σε προστατευμένο από τις καιρικές συνθήκες και κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο, ο οποίος να διαθέτει μη περατό πάτωμα και σύστημα συλλογής τυχόν διαρροών. Στον εν λόγω χώρο να υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση. Τα εν λόγω απόβλητα να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή /μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις-Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων-Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

- 3.6. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή / και στο υπέδαφος, στα επιφανειακά ή παράκτια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή το έδαφος σύμφωνα με το άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 έως 2013.
- 3.7. Απαγορεύεται η διάθεση των υγρών αποβλήτων σε απορροφητικούς λάκκους / τάφρους.
- 3.8. Το έδαφος να διατηρηθεί ασφράγιστο και ασυμπίεστο ώστε να απορροφά τα όμβρια ύδατα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.** Απαγορεύεται η χρήση χημικών καθαριστικών για τα φωτοβολταϊκά πλαίσια. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 3.9. Εφόσον γίνεται υγρός καθαρισμός των φωτοβολταϊκών πλαισίων, τότε να χρησιμοποιείται πιστικό σύστημα νερού χαμηλής κατανάλωσης.
- 3.10. Απαγορεύεται η χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων, παρασιτοκτόνων ή άλλων χημικών ουσιών για οποιονδήποτε λόγο που θα έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 3.11. Η καταπολέμηση των αγριόχορτων να γίνεται με μηχανικά μέσα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 3.12. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
- 3.13. Στην εγκατάσταση να υπάρχει ο απαιτούμενος πυροσβεστικός εξοπλισμός (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης ή/ και άλλων έκτακτων περιστατικών που δύνανται να επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Ειδικό Όροι

- 4.1. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια να τοποθετηθούν εκτός της Ζώνης ΙΙΙ προστασίας της γεώτρησης πόσιμου νερού με υδρολογικό αριθμό 39/51, σύμφωνα με το χωροταξικό σχέδιο που υποβλήθηκε.
- 4.2. Να ληφθεί υπόψη ο οχετός που συγκεντρώνει και όμβρια ύδατα και ο οποίος βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του αυτοκινητόδρομου, για αποφυγή πλημμυρικών προβλημάτων εντός των τεμαχίων του έργου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο αποξήλωσης του έργου

- 5.1. Ο κύριος του έργου υποχρεούται όπως τουλάχιστον 6 μήνες πριν την παύση χρήσης της ανάπτυξης να υποβάλει στην Αν. Διευθύντρια του Τμήματος Περιβάλλοντος σχέδιο αποξήλωσης, ανακύκλωσης και αποκατάστασης του χώρου του έργου το οποίο αφού εγκριθεί θα πρέπει να υλοποιηθεί εντός τριών μηνών.
- 5.2. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν κατά την αποξήλωση της εγκατάστασης, να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011 μέχρι 2022, Διατάγματα και Κανονισμούς αυτών.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment(Αδειοδοτήσεις–Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

14 Νοεμβρίου, 2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Χωροταξικό Σχέδιο προτεινόμενου έργου

